

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Γιάννης Σπυριδάκης

ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ - Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΕ ΤΗ ΜΑΧΑΙΡΑ

Στη σημερινή ακολουθία του Νυμφίου, θα ακούσουμε ένα από τα μεγαλύτερη σε έκταση, Ευαγγέλια. Αρχίζοντας η Εβδομάδα των Παθών, ο Κύριος δέχτηκε εν αρχή ψυχολογική πίεση από όλους εκείνους οι οποίοι είχαν θορυβηθεί το διάστημα που ο Χριστός ενεργούσε κατά το θέλημα Του Θεού στις διάφορες περιοχές που επισκεπτόταν. Επιθυμούσαν διακαώς να βρεθεί μια αφορμή ώστε να συλληφθεί είτε από εκείνους, είτε από τους ρωμαίους. Γιατί αιτίες κατ' αυτούς υπήρχαν. Ήταν όμως όλες ανυπόστατες και δικαιολογημένες πάνω σε συναισθήματα εγωισμού και αυταρχισμού.

Ο Χριστός εκείνες τις ημέρες δέχτηκε πολλές «επιθέσεις» από διάφορες ομάδες ανθρώπων που προσπαθούσαν να τον εξωθήσουν με λεκτικά ατοπήματα. Για παράδειγμα τον ρώτησαν αν συμφωνεί για την εισφορά που έδιναν στον Καίσαρα. Εκείνος καθώς αντιλήφτηκε την παγίδα που ήθελε ότι αν συμφωνούσε θα τον κατηγορούσαν οι ίδιοι, αν διαφωνούσε θα τον παρέπεμπαν στους ρωμαίους, είπε να αποδίδουν ότι χρειάζεται στον Καίσαρα και ότι χρειάζεται στο Θεό.

Σε άλλη επίθεση που δέχτηκε, ξέσπασε κατηγορώντας όλους τους «γραμματείς και φαρισαίους» και χαρακτηρίζοντάς τους, υποκριτές που φροντίζουν την εξωτερική τους εμφάνιση, φροντίζουν το περίβλημα τους, ώστε να δείχνουν αρεστοί και αποδεκτοί από την κοινωνία.

Όμως; Όσο καλοί και αν δείχνουν, η ψυχή τους είναι φθαρμένη. Οι σκέψεις τους πονηρές και αμαρτωλές. Οι προθέσεις τους εγωιστικές και ίσως βλαβερές για τους άλλους. Σας θυμίζουν κάτι όλα αυτά; Άνθρωποι σαν και εμάς που καταναλώνουμε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής μας για να ικανοποιούμε υλικές ανάγκες που συνεχώς αυξάνονται σε πλήθος και σε χρήματα.

Και μένει ύστερα τι; Άνθρωποι που παραμελούν τη σωτηρία της ψυχής τους, αγνοούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και ενδιαφέρονται στη δημιουργία αρεστής εικόνας για το περιβάλλον, χωρίς όμως την ίδια στιγμή το ουσιαστικό ενδιαφέρον για τον άνθρωπο.

Δεν κινδυνολογώ όταν θα πω ότι οι περισσότεροι άνθρωποι σήμερα είναι «γραμματείς και φαρισαίοι» και δεν εννοώ τους ανθρώπους της εξουσίας και διαφθοράς, αλλά απλούς ανθρώπους σαν και εμάς ή ίσως και εμάς.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ - Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΚΚΡΙΘΕΙ

Στο σημερινό Ευαγγέλιο, οι Φαρισαίοι ψάχνουν απεγνωσμένα τρόπους να συλλάβουν τον Ιησού, ο οποίος αποτελεί μεγάλη απειλή στην εξουσία τους, εξαιτίας της μεγάλης Του αποδοχής από τον κόσμο..

Ο ίδιος νοιώθει ότι φτάνει το τέλος και αρχίζει να προετοιμάζει τους μαθητές Του. Μια υπέροχη παρομοίωση που χρησιμοποιεί και αποτελεί σπουδαία διδαχή για το σημερινό άνθρωπο είναι εκείνη με τον καρπό, που πρέπει να πέσει κάτω, να χωθεί στα έγκατα της γης, να καλλιεργηθεί ώστε ύστερα και με την πλήρη παραποίηση του να καρποφορήσει εκ νέου και να δημιουργήσει νέα και πλούσια προϊόντα.

Έτσι ο Χριστός θα βασανιστεί, θα χλευαστεί, θα υποστεί κάθε είδους σωματικής και ψυχολογικής εξαθλίωσης, μέχρι η θυσία Του αυτή να αποδώσει καρπούς, λυτρώνοντας όλους εμάς.

Έτσι και εμείς πρέπει να κοπιάζουμε, να υποστούμε το καθετί, να καταπονηθούμε, να ταπεινωθούμε, ώστε στο τέλος να πετύχουμε τους στόχους μας. Πνευματικούς, αλλά και υλικούς. Ο καθένας ασφαλώς μπορεί να αντικαταστήσει τις λέξεις αυτές με κάθε προσωπικό του αγώνα.

Ύστερα ο Χριστός εκθειάζει και πάλι την ταπεινότητά του, λέγοντας ότι όποιος πιστεύει σε Εκείνον, δεν πιστεύει Σ' αυτόν, αλλά στον ίδιο Το Θεό. Μας δίνει να καταλάβουμε δηλαδή κάτι που σήμερα είναι περισσότερο χρήσιμο από ποτέ. Οι ιερείς σήμερα, όσο αμαρτωλοί και αν είναι, οποιοδήποτε προσωπικό πάθος τους κατακαίει, είναι σύγχρονοι απεσταλμένοι του Θεού και όταν φορούν το ράσο παύουν να είναι τα αμαρτωλά εκείνα πρόσωπα. Οφείλουμε να συμμετέχουμε ενεργά στα μυστήρια που επιτελούν (π.χ. εξομολόγηση), εμπιστευόμενοι μέσω αυτών, Το Θεό.

Είπε, δε, ότι δεν ήρθε για να τιμωρήσει και να καταδικάσει, αλλά να σώσει. Αυτός είναι και ο ρόλος της εκκλησίας. Δεν καταδικάζει κανέναν. Έχει μια ανοιχτή αγκαλιά, ακόμα και για τις εξαιρέσεις των ιερέων που δυσφημούν το έργο της εκκλησίας μας, έτοιμη να συγχωρέσει και τελικά να λυτρώσει.

Η σύγχρονη εκκλησία που δίδαξε ο Χριστός, δεν καταδικάζει, αλλά συγχωρεί ειλικρινείς μετάνοιες. Άλλωστε τελικά, γι' αυτό πέρασε το μαρτύριο που κατέληξε στην πανηγυρική ανάσταση.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ - Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΧΑΘΕΙ

Στο σημερινό Ευαγγέλιο που θα ακούσουμε το απόγευμα στην εκκλησία, τα διδάγματα είναι πολλά, όσο ο Χριστός ετοιμάζεται ψυχολογικά για τα οδυνηρά πάθη που έμειναν στην ιστορία για πάντα.

Ο Ιούδας («φωτίζεται» από το διάβολο και) προσεγγίζει τους

Φαρισαίους με τους οποίους συμφωνεί στη μέγιστη προδοσία της ιστορίας, τυφλός από αλαζονεία. Προδοσία είπατε; Τι γνωστή λέξη στις μέρες μας! Πως, όλοι την έχουμε βιώσει. Φίλοι, καλοί μας και κοντινοί άνθρωποι, ακόμα και οικογένεια ή στενοί επαγγελματικοί μας συνεργάτες, που είτε για προσωπικό συμφέρον, είτε για χρήματα, είτε απλά από αλαζονεία και εγωισμό, προδίδουν ανθρώπους που τους στάθηκαν. Ο Ιούδας όμως δεν πρόλαβε να μετανοήσει για να λάβει συγχώρεση. Προτίμησε να δώσει τέλος στη ζωή του από τις τύψεις του. Εμείς; Συγχωρέσαμε; Θα συγχωρούσαμε την προδοσία;

Η συνέχεια βρίσκει το Χριστό με τους μαθητές στο Μυστικό Δείπνο, όπου και τους αποκαλύπτει τι επιθυμεί στο μέλλον να πραγματοποιούν. Να τρώνε ψωμί, ευλογημένο σαν το Σώμα Του και να πίνουν κρασί, ευλογημένο σαν το Αίμα του. Εντολή που έδωσε στην εκκλησία και τιμάμε μέχρι σήμερα. Πόσο καιρό έχετε να μεταλάβετε; Γιατί; Ο ίδιος μας το ζήτησε.

Στη συνέχεια τους έδωσε συμβουλές για τη ζωή τους χωρίς Αυτόν. Τους είπε όλοι να είναι ίσοι, ο μεγαλύτερος να συμπεριφέρεται σαν το νεώτερο και ο καλύτερος να υπηρετεί τους άλλους, όπως και ο Ίδιος λίγα λεπτά πριν, τους είχε πλύνει τα πόδια. Που όμως βρίσκει εφαρμογή η επιθυμία Του αυτή;

Τους είπε ότι τώρα που θα φύγει από κοντά τους, θα χρειαστούν και χρήματα να ζήσουν και υλικά αντικείμενα να επιβιώσουν. Μας έδειξε ότι είναι εύλογη η ανάγκη υλικών αντικειμένων. Τα χρήματα δεν είναι αμαρτωλά όπως πολλοί λένε, αντίθετα οφείλουμε να εργαζόμαστε και να κοπιάζουμε, ώστε να απολαμβάνουμε ότι κερδίζουμε από αυτά.

Ενώ όταν ο Πέτρος φανατικά δήλωσε ότι θα είναι μαζί του ως το τέλος, εκείνος τον προσγείωσε, ενημερώνοντάς τον ότι θα τον αρνηθεί τρεις φορές. Ποτέ μη λέτε ποτέ. Καλύτερα κάτι για το οποίο είμαστε σίγουροι, να το κρατάμε για τον εαυτό μας και όταν έρθει η ώρα του, απλά να το πραγματοποιούμε. Είναι η καλύτερη διαφήμιση για τον εαυτό μας.

Η σημερινή περικοπή μας εισάγει στις στιγμές άγχους, έντασης και αγωνίας για Κάποιον που πόνεσε σαν Άνθρωπος για να λυτρώσει ως Θεός.

ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ - Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΒΡΕΘΕΙ

Το πρωί της Μεγάλης Πέμπτης, ζήσαμε και πάλι το Μυστικό Δείπνο, ενώ με το τέλος του, ο Χριστός ανεβαίνει στο Όρος των Ελαιών για να προσευχηθεί.

Μαζί του έχει τον Πέτρο που τόσο φανατικός είναι στην προσήλωση του στον Κύριο και τους Ιωάννη και Ιάκωβο. Εκεί στην προσευχή

που κάνει, φανερώνει την ανθρώπινη φύση του, με τις αντίστοιχες αδυναμίες. Ενώ προσεύχεται στον Πατέρα Του και σκέφτεται το τι θα επακολουθήσει, ζητά προς στιγμήν να αποφύγει το μαρτύριο που επίκειται. Όμως δοξάζοντας το όνομά Του, λέει ας γίνει όπως θέλει Εκείνος (ο Πατέρας), δηλώνοντας υπακοή και εγρήγορση.

Στη συνέχεια, κατεβαίνει και βλέπει τους μαθητές Του να μην έχουν κρατηθεί ξύπνιοι. Μας δείχνει τις αδυναμίες των μέχρι πριν από λίγο φανατικών μαθητών Του.

Ενώ λίγο αργότερα όχλος κόσμου με μπροστάρη τον Ιούδα, έρχονται με ξύλα και οπλισμό για τη σύλληψη. Ο Χριστός δέχεται τη σύλληψη και οδηγείται στους χώρους που θα γίνει η πρώτη ανάκριση.

Κανείς από τους μαθητές δεν ακολουθεί, εκτός του Πέτρου που ενώ περιμένει με αγωνία, αναγνωρίζεται τρεις φορές ως μαθητής του Χριστού και τις τρεις φορές προτιμά να προστατεύει τον εαυτό του αρνούμενος ότι ήταν μαθητής Του Χριστού. Προδοσία; Όχι. Αδυναμία; Μάλλον ναι. Έτσι και όλοι μας αδυνατούμε πολλές φορές να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να ανταποκριθούμε στις υποσχέσεις μας. Μεγάλο δίδαγμα τούτο, για να μην προτρέχουμε και να φανατιζόμαστε με υποσχέσεις και σχέδια.

Καλύτερα να προγραμματίζουμε και με προσευχή, μεγάλη προσπάθεια, μόχθο και σύνεση να πραγματοποιούμε για εμάς και τους συνανθρώπους μας. Χωρίς έτσι, να ρισκάρουμε να εκθέτουμε τον εαυτό μας και τους γύρω μας.

Απόψε στην εκκλησία τελείται ένα μεγάλο μέρος του Θείου Δράματος. Ακούμε δώδεκα Ευαγγέλια, από όλους τους Ευαγγελιστές που μας διηγούνται εκείνες τις επώδυνες στιγμές πόνου και ψυχικού βιασμού του Χριστού.

Ανάμεσα σε αυτά που θα ακούσουμε απόψε είναι και η σπουδαία εντολή Του Χριστού προς τους μαθητές Του, να αγαπάνε αλλήλους. Να μάθουν να αγαπάει ο ένας τον άλλο, χωρίς περιορισμούς, ολοκληρωτικά. Μια αγάπη που τελικά θα μεταδώσουν σε όλο τον κόσμο.

Είναι η αγάπη που τόσο, μα τόσο δύσκολα μπορούμε και εμείς να αποκτήσουμε. Να μπορέσουμε να αγαπήσουμε χωρίς περιορισμούς, ανθρώπους που δε γνωρίζουμε παρά ελάχιστα ή και καθόλου, ακόμα και τους λεγόμενους εχθρούς μας. Ανταγωνιστές και αντιπάλους. Πως μπορεί να συμβεί αυτό; Πως καλλιεργείται μια τόσο ισχυρή και απεριόριστη αγάπη; Με εγκράτεια, ταπεινότητα. Χωρίς να δίνουμε βάση στις αδυναμίες του καθένα, αλλά στην υπόσταση του ως συνάνθρωπο.

Υπάρχει αυτή η αγάπη σήμερα; Και αν ναι, σε τι βαθμό;

Στη συνέχεια ο Χριστός χρησιμοποιεί έναν εκ των τέλειων παραλληλισμών του. Η άμπελος και ο Γεωργός. Εξήγησε στους μαθητές Του ότι ο Γεωργός φροντίζει την άμπελο και αυτή βγάζει κλίματα. Κάποια όμως βλαστίζουν χωρίς να βγάζουν καρπό και άλλα βγάζοντας καρπούς. Τα πρώτα τα κόβει ο γεωργός και τα θάβει στο χώμα ή τα καίει.

Εμείς; Τι κλίματα είμαστε; Βγάζουμε καρπούς ή απλά υπάρχουμε για να δικαιολογούμε την ύπαρξη μας; Ευχαριστούμε Το Δημιουργό μας, Γεωργό με το να κάνουμε το θέλημα Του; Με το να είμαστε χρήσιμοι σε αυτήν την κοινωνία; Να παράγουμε έργο, βοηθώντας το κοινωνικό σύνολο και το κοινό καλό ζώντας παράλληλα σύμφωνα με το θέλημα του Θεού; Ή απλά δουλεύουμε, διασκεδάζουμε, ζούμε και υπάρχουμε, απλά για να περνούν τα χρόνια ικανοποιώντας μερικούς προσωπικούς μας στόχους; Χωρίς να δίνουμε καμία σημασία για τη σωτηρία της ψυχής μας σε έναν κόσμο που θα μας περιμένει μετά το πέρας της «χρήσης» του σώματός μας.

Πηγαίνετε στην εκκλησία απόψε με ένα βιβλιάρaki, να διαβάσετε μαζί με τον ιερέα την πορεία του βασανισμού του Κυρίου. Βιώστε το, για να νοιώσετε...

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΤΟ ΚΑΡΦΙ

Μεγάλη Παρασκευή. Η πιο πένθιμη μέρα του χρόνου.

Ο Χριστός χλευάστηκε, γελοιοποιήθηκε, σταυρώθηκε, παρέδωσε το πνεύμα Του και τώρα όλοι οι πιστοί συρρέουν στις εκκλησίες να προσκυνήσουν τον Τάφο Του. Να συνοδεύσουν το Σώμα Του, στον επιτάφιο, μαζί με τα εγκώμια.

Μερικές από τις πιο παραδοσιακές στιγμές του έθνους μας, που διατηρείται αναλλοίωτη, τιμώντας τον ηγέτη της θρησκείας μας, Ιησού Χριστό.

Έχω αναφερθεί στα καθήκοντα του πιστού. Καλό είναι να έχουμε όλοι νηστέψει αυτές τις μέρες, να έχουμε εξομολογηθεί, όμως μια τόσο πένθιμη μέρα, λίγες ώρες πριν την Ανάσταση ο πιστός οφείλει να βιώνει το πένθος, παράλληλα με την προσμονή του χαρμόσυνου μηνύματος της Ανάστασης.

Τούτη την πολύ σημαντική μέρα, εγκρατηθείτε, νηστεύετε πολύ και προσέλθετε στο ναό το Μεγάλο Σάββατο, ώστε να γευτείτε τη Θεία Μετάληψη, το Σώμα και το Αίμα, όπως αυτός μας υπέδειξε, Του Χριστού. Γευτείτε τη χάρη Του Αγίου Πνεύματος και τη χαρά του Αναστημένου.

Ο Χριστός παρέδωσε το πνεύμα Του στον Πατέρα Του μη αντέχοντας άλλο την επίγεια ζωή. Το ανθρώπινο σώμα του Θεανθρώπου υπέκυψε στον πόνο, ενώ άντεξε όσο κανείς δε θα μπορούσε, χάρη στη δύναμη που Του μετέφερε το Πανάγιο Πνεύμα, για να αντέξει

αρκετά ώστε να πληρωθούν όλες οι Γραφές και προφητείες που περιέγραφαν τον επίγειο θάνατό Του.

Μόλις όλα είχαν γίνει, Εκείνος αποφάσισε να παραδώσει το πνεύμα Του και εκείνη η στιγμή συγκλόνησε τον κόσμο, καθώς ο σεισμός (που αποδεικνύεται ιστορικά και επιστημονικά) που έγινε, ήταν τόσο μεγάλος και παραφυσικός, που διανοούμενοι, αλλά και ρωμαίοι ή φαρισαίοι πίστεψαν βαθιά από τότε (με πολλά ιστορικά παραδείγματα).

Πενθούμε όλοι.

ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ - Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ (;)

Σήμερα το κλίμα είναι διαφορετικό. Τα μαύρα δίνουν τη θέση τους στα άσπρα και η ελπίδα έρχεται ξανά στην καρδιά μας. Ο Χριστός ζει και μάλιστα πήρε επιτέλους τη θέση Του στο θρόνο του επουράνιου βασιλείου Του, στα δεξιά Του Πατέρα Του. Είτε το πρωί στην «πρώτη Ανάσταση», είτε τα μεσάνυχτα θα ψέλνουμε όλοι μαζί με τον ιερέα και τους πιστούς το «Χριστός Ανέστη»!

Ο Χριστός Αναστήθηκε και μαζί Του νικήθηκε ο θάνατος και γεννήθηκε η ελπίδα για όλους μας. Το δικαίωμα να ζούμε τη ζωή μας, με τη χαρά ότι δε θα τελειώσει ποτέ!

Την Ανάστασή Του διαπίστωσαν πολλοί. Κάποιοι θέλησαν να κλείσουν τα μάτια τους και να πειστούν ότι δεν έγινε ποτέ. Όχι όμως και αυτοί, όπως οι φύλακες, ρωμαίοι στρατιώτες και οι μαθητές Του, που αντίκρισαν Τον ίδιο.

Λένε ότι οι Έλληνες είναι ο πιο ευλογημένος λαός επειδή πίστεψε τόσο γρήγορα και εγκάρδια, χωρίς καν να δει τον Ιησού, μονάχα από τις μαρτυρίες και τις διδασκαλίες του αποστόλου Παύλου. Όμως δεν ήταν όλοι έτσι.

Υπήρχαν οι δύσπιστοι, με μπροστάρη τον μαθητή Θωμά, ο οποίος ναί μεν χάρηκε, αλλά δε δίστασε να ζητήσει από τον Ιησού να πιάσει ακόμα και τις τρύπες από τα καρφιά στα χέρια του Ιησού για να πειστεί ότι όντως, Αυτός είναι...

Και σήμερα; Μήπως η δυσπιστία και η καχυποψία δεν είναι τόσο επίκαιρες; Ίσως η ζωή και η εκμετάλλευση να μας έχουν μάθει να μην είμαστε τόσο εύπιστοι. Μάλιστα ίσως να μην πρέπει να είμαστε, για να αποφεύγουμε τους κινδύνους που μας περικλείουν.

Η δυσπιστία ή αντίστοιχα η εμπιστοσύνη είναι έννοιες που διχάζουν. Μπορούμε να εμπιστευθούμε και αν ναι, υποθέτω κάποια συγκεκριμένα άτομα. Ποια όμως και υπό ποιες προϋποθέσεις κερδίζουν την εμπιστοσύνη μας; Άραγε ποια είναι τα κριτήρια που πρέπει να χαρακτηρίζει μια εξιστόρηση, ένα γεγονός, ένα θέαμα για να γίνει πιστευτό; Υποκειμενικός προβληματισμός σίγουρα.

Μεγάλη Κυριακή – Χριστός Ανέστη. Ο Χριστός είναι εκεί, έτοιμος να

εισακούσει πραγματικές και ζωντανές προσευχές από πιστούς που αγωνίζονται (και) πνευματικά μέσω της εκκλησίας για τη σωτηρία της ψυχής τους. Καλά να περάσετε!